

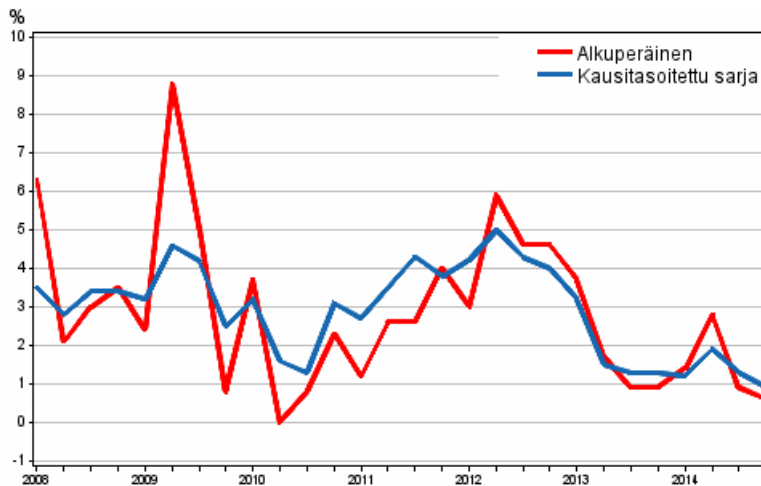
Työvoimakustannusindeksi

2014, 4. vuosineljännes

Tehdyn työtunnin kustannus nousi loka-joulukuussa 0,6 prosenttia

Yksityisen sektorin työvoimakustannukset nousivat vuoden 2014 loka-joulukuussa 0,6 prosenttia verrattuna edellisvuoden vastaavaan ajankohtaan. Kausitasoitettut työvoimakustannukset nousivat vuoden 2014 loka-joulukuussa 0,9 prosenttia. Työvoimakustannukset ilman kertaluonteisia palkkaeriä, kuten tulospalkkioita, nousivat 0,6 prosenttia edellisen vuoden vastaavasta ajankohdasta. Samalla ajanjaksolla ansiotasoindeksi nousi yksityisellä sektorilla 1,4 prosenttia.

Työvoimakustannusten vuosimuutos yksityisellä sektorilla edellisen vuoden vastaavasta neljänneksestä

Valtiolla tehdyn työtunnin kustannukset laskivat vuoden 2014 loka-joulukuussa 0,7 prosenttia verrattuna edellisvuoden vastaavaan ajankohtaan. Työvoimakustannukset ilman kertaluonteisia palkkaeriä laskivat 0,9 prosenttia vastaavalla ajankohdalla. Kausitasoitettut työvoimakustannukset kasvoivat 0,1 prosenttia. Kuntasektorilla tehdyn työtunnin kustannukset nousivat 0,2 prosenttia vuoden 2014 loka-joulukuussa verrattuna edellisvuoden vastaavaan ajankohtaan. Kustannukset ilman kertaluonteisia palkkaeriä pysyivät ennallaan edellisvuoden vastaavaan ajankohtaan verrattuna.

Vuoden 2014 neljännellä neljänneksellä oli yksi työpäivä enemmän kuin vuonna 2013. Työpäivien määrän vaihtelu samalla neljänneksellä eri vuosien välillä vaikuttaa työvoimakustannuksiin, sillä kustannus lasketaan tehtyjä tunteja kohti.

Vuoden 2014 keskimääräinen tehdyn työtunnin työvoimakustannusten kasvu edelliseen vuoteen verrattuna oli yksityisellä sektorilla 1,5 prosenttia, valtiolla 2,1 prosenttia ja kuntasektorilla 1,6 prosenttia. Kausitasoitettu vastaava kasvu oli yksityisellä sektorilla 1,3 prosenttia ja valtiolla 1,9 prosenttia. Sosiaalivakuutusmaksujen nousu kasvatti tehdyn työtunnin kustannusta kaikilla sektoreilla vuonna 2014. Vuoden 2014 keskimääräinen tehdyn tunnin kustannus ilman sosiaalivakuutusmaksuja kasvoi 1,3 prosenttia yksityisellä sektorilla, 1,3 prosenttia valtiolla ja 1,4 prosenttia kuntasektorilla.

Työvoimakustannusten vuosimuutos TOL 2008 mukaan, 4. vuosineljännes 2014

Koodi	Toimiala	Työvoimakustannukset, vuosimuutos		
		Työvoimakustannukset	Työvoimakustannukset, ilman kertaluonteisia palkkaeria	Työvoimakustannukset, kausitasoitettut
B-S	Yhteensä	0,6	0,6	0,9
B-E	Teollisuus	-0,1	-0,2	0,3
F	Rakentaminen	0,7	-0,2	0,8
G-N	Yritystalouden palvelualat	0,7	0,8	0,7
J-R	Valtio	-0,7	-0,9	0,1
D-S	Kunta	0,2	0,0	..

Toimialoittain laskettaessa koko teollisuudessa tehdyn työtunnin kustannus laski 0,1 prosenttia loka-joulukuussa 2014 verrattuna edellisen vuoden vastaavaan ajankohtaan. Kemianteollisuudessa tehdyn työtunnin kustannus kasvoi 3,0 prosenttia ja metalliteollisuudessa laski 1,2 prosenttia. Rakentamisen toimialalla kasvua oli 0,7 prosenttia. Yritystalouden palvelualoilla tehdyn työtunnin kustannus kasvoi 0,7 prosenttia. Palvelualoilla suurin kasvu oli informaation ja viestinnän toimialalla, 3,5 prosenttia, ja suurin lasku tukku- ja vähittäiskaupassa, 1,2 prosenttia.

Kausitasoitettu tehdyn työtunnin kustannus koko teollisuudessa kasvoi 0,3 prosenttia loka-joulukuussa 2014 verrattuna edellisen vuoden vastaavaan ajankohtaan. Kemianteollisuudessa tehdyn työtunnin kustannus nousi 1,1 prosenttia ja metalliteollisuudessa laski 1,5 prosenttia loka-joulukuussa 2014 verrattuna edellisvuoden vastaavaan ajankohtaan. Rakentamisen toimialalla kausitasoitettu tehdyn työtunnin kustannus kasvoi 0,8 prosenttia. Yritystalouden palvelualoilla nousu oli vastaavasti 0,7 prosenttia. Tukku- ja vähittäiskaupassa kustannukset laskivat 0,4 prosenttia, kun taas informaation ja viestinnän toimialalla kustannukset kasvoivat 0,2 prosenttia.

Työvoimakustannusindeksi mittaa työvoimakustannusten muutosta tehtyä työtuntia kohti. Keskimääräisten työvoimakustannusten muutokseen vaikuttavat ansioiden sopimuskorotus ja liukuma, kertaluonteiset palkkaerät, sosiaalivakuustariffit, muutokset tehtyjen työtuntien määrässä ja työvoiman rakennemuutos.

Sisällys

Taulukot

Liitetaulukot

Liitetaulukko 1. Työvoimakustannukset, työvoimakustannusindeksi 2008=100.....	4
Liitetaulukko 2. Työvoimakustannukset, prosenttimuutoksia, työvoimakustannusindeksi 2008=100.....	5
Liitetaulukko 3. Työvoimakustannukset ilman kertaluonteisia palkkaeriä, työvoimakustannusindeksi 2008=100.....	6
Liitetaulukko 4. Työvoimakustannukset ilman kertaluonteisia palkkaeriä, prosenttimuutoksia, työvoimakustannusindeksi 2008=100.....	7
Liitetaulukko 5. Kausitasoitettut työvoimakustannukset, työvoimakustannusindeksi 2008=100.....	8
Liitetaulukko 6. Kausitasoitettut työvoimakustannukset, prosenttimuutoksia, työvoimakustannusindeksi 2008=100.8	
Liitetaulukko 7. Toimiala 2008.....	9
Tietojen tarkentuminen.....	10
Laatuseloste: Työvoimakustannusindeksi.....	11

Liitetaulukot

Liitetaulukko 1. Työvoimakustannukset, työvoimakustannusindeksi 2008=100

		2013/1*	2013/2*	2013/3*	2013/4*	Koko vuosi 2013*	2014/1*	2014/2*	2014/3*	2014/4*	Koko vuosi 2014*
Toimialakoodi	Toimiala										
B-S	Yhteensä, yksityinen sektori	113,3	124,4	119,2	105,9	115,7	114,9	127,8	120,2	106,6	117,4
B-E	Koko teollisuus	112,9	121,6	116,5	101,0	113,0	113,6	127,0	117,4	100,9	114,7
C	Teollisuus	113,6	122,8	117,2	101,3	113,7	114,1	128,1	117,6	101,3	115,3
10, 11	Elintarviketeollisuus	113,7	120,4	117,4	102,4	113,5	116,9	123,6	117,0	101,4	114,7
16, 17	Metsäteollisuus	110,4	130,7	118,7	104,4	116,0	116,6	140,1	116,9	103,9	119,4
19-22	Kemianteollisuus	117,9	127,8	120,9	100,0	116,6	120,6	125,1	120,0	102,9	117,2
24-30	Metalliteollisuus	114,6	121,0	116,2	100,0	112,9	111,4	126,1	115,3	98,8	112,9
F	Rakentaminen	116,0	125,1	120,4	109,8	117,8	117,8	125,9	124,6	110,5	119,7
G-N	Yritystalouden palvelut	112,3	124,8	119,2	107,3	115,9	114,5	128,0	119,3	108,1	117,5
G	Kauppa	110,3	119,5	112,1	103,0	111,2	114,3	122,6	113,9	101,7	113,1
H	Kuljetus ja varastointi	96,0	109,3	106,2	92,9	101,1	95,0	110,8	107,8	95,3	102,2
J	Informaatio ja viestintä	116,5	128,3	124,3	108,5	119,4	120,8	132,4	124,5	112,3	122,5
K	Rahoitus- ja vakuutus toiminta	114,6	145,0	108,7	110,4	119,7	115,3	151,9	110,7	109,4	121,8
Valtio, J-R	Yhteensä	107,9	135,0	126,1	110,2	119,8	110,8	143,0	125,9	109,4	122,3
Kunta, D-S	Yhteensä	107,5	118,1	132,0	105,3	115,7	108,7	120,9	135,4	105,5	117,6

* Ennakkotieto

Liitetaulukko 2. Työvoimakustannukset, prosenttimuutoksia, työvoimakustannusindeksi 2008=100

		2013/1*	2013/2*	2013/3*	2013/4*	Muutos 2013/ 2012*	2014/1*	2014/2*	2014/3*	2014/4*	Muutos 2014/ 2013*
Toimialakoodi	Toimiala										
B-S	Yhteensä, yksityinen sektori	3,7	1,7	0,9	0,9	1,8	1,4	2,8	0,9	0,6	1,5
B-E	Koko teollisuus	3,2	1,6	0,0	-0,7	1,0	0,6	4,5	0,7	-0,1	1,5
C	Teollisuus	2,9	2,1	-0,1	-1,0	1,0	0,4	4,3	0,3	0,0	1,3
10, 11	Elintarviketeollisuus	3,9	0,5	1,8	0,7	1,7	2,8	2,7	-0,3	-0,9	1,1
16, 17	Metsäteollisuus	6,0	2,9	1,4	3,0	3,2	5,6	7,2	-1,5	-0,5	2,9
19-22	Kemianteollisuus	4,0	2,8	2,8	-1,4	2,2	2,3	-2,1	-0,7	3,0	0,5
24-30	Metalliteollisuus	2,7	3,8	-1,2	-2,4	0,8	-2,8	4,2	-0,8	-1,2	0,0
F	Rakentaminen	8,7	4,3	2,3	2,9	4,5	1,6	0,6	3,5	0,7	1,6
G-N	Yritystalouden palvelut	3,3	1,4	1,4	1,7	1,9	2,0	2,5	0,1	0,7	1,3
G	Kauppa	5,0	1,7	1,5	2,7	2,7	3,6	2,6	1,6	-1,2	1,7
H	Kuljetus ja varastointi	1,3	0,9	-0,5	-0,2	0,3	-1,0	1,4	1,5	2,6	1,1
J	Informaatio ja viestintä	4,3	2,2	0,2	1,6	2,0	3,7	3,2	0,2	3,5	2,6
K	Rahoitus- ja vakuutustoiminta	2,6	9,0	-1,9	3,5	3,6	0,6	4,7	1,9	-0,8	1,8
Valtio, J-R	Yhteensä	3,7	0,3	4,0	2,5	2,5	2,7	5,9	-0,1	-0,7	2,1
Kunta, D-S	Yhteensä	2,8	1,5	3,0	3,3	2,6	1,2	2,3	2,6	0,2	1,6

*Ennakkotieto

Liitetaulukko 3. Työvoimakustannukset ilman kertaluonteisia palkkaeriä, työvoimakustannusindeksi 2008=100

		2013/1*	2013/2*	2013/3*	2013/4*	Koko vuosi 2013*	2014/1*	2014/2*	2014/3*	2014/4*	Koko vuosi 2014*
Toimialakoodi	Toimiala										
B-S	Yhteensä, yksityinen sektori	113,9	119,3	120,6	110,2	116,0	115,9	121,9	121,7	110,9	117,6
B-E	Koko teollisuus	112,2	117,6	119,7	106,5	114,0	114,1	121,8	120,5	106,4	115,7
C	Teollisuus	112,5	118,2	120,1	106,5	114,3	114,3	122,3	120,4	106,3	115,8
10, 11	Elintarviketeollisuus	112,3	117,8	116,7	106,6	113,4	115,8	120,3	117,3	105,6	114,8
16, 17	Metsäteollisuus	113,2	124,0	119,0	107,3	115,9	117,0	129,2	119,2	107,9	118,3
19-22	Kemianteollisuus	115,4	119,8	123,2	105,7	116,0	116,8	119,8	122,2	106,4	116,3
24-30	Metalliteollisuus	112,4	116,7	121,4	106,7	114,3	112,7	121,0	119,7	105,4	114,7
F	Rakentaminen	116,7	121,6	119,6	111,8	117,4	117,7	122,1	121,9	111,6	118,3
G-N	Yritystalouden palvelut	113,1	118,5	120,0	111,0	115,7	115,3	121,0	120,6	111,9	117,2
G	Kauppa	109,8	113,2	114,8	106,0	111,0	113,4	115,8	116,9	105,4	112,9
H	Kuljetus ja varastointi	98,6	105,8	105,1	96,3	101,4	97,5	107,8	107,0	98,5	102,7
J	Informaatio ja viestintä	117,5	121,7	124,3	114,0	119,4	121,2	125,0	124,7	118,0	122,2
K	Rahoitus- ja vakuutustoiminta	115,8	124,9	115,0	118,0	118,4	117,6	128,7	116,7	116,3	119,8
Valtio, J-R	Yhteensä	111,7	123,5	129,3	114,3	119,7	114,7	131,0	129,3	113,3	122,0
Kunta, D-S	Yhteensä	109,6	116,4	124,6	108,9	114,9	111,3	119,7	127,3	108,9	116,8

*Ennakkotieto

Liitetaulukko 4. Työvoimakustannukset ilman kertaluonteisia palkkaeriä, prosenttimuutoksia, työvoimakustannusindeksi 2008=100

		2013/1*	2013/2*	2013/3*	2013/4*	Muutos 2013/ 2012*	2014/1*	2014/2*	2014/3*	2014/4*	Muutos 2014/ 2013*
Toimialakoodi	Toimiala										
B-S	Yhteensä, yksityinen sektori	4,3	0,7	1,3	1,1	1,8	1,8	2,2	0,9	0,6	1,4
B-E	Koko teollisuus	3,8	0,3	1,3	-0,2	1,3	1,7	3,6	0,6	-0,2	1,5
C	Teollisuus	3,7	0,5	1,2	-0,4	1,2	1,6	3,4	0,3	-0,2	1,3
10, 11	Elintarviketeollisuus	3,6	0,1	1,1	0,5	1,3	3,2	2,1	0,5	-0,9	1,2
16, 17	Metsäteollisuus	6,4	2,4	1,8	2,6	3,2	3,4	4,1	0,1	0,6	2,1
19-22	Kemianteollisuus	5,3	0,8	2,3	-0,6	1,9	1,2	0,0	-0,8	0,7	0,2
24-30	Metalliteollisuus	3,9	0,9	1,8	-0,9	1,4	0,2	3,6	-1,5	-1,1	0,3
F	Rakentaminen	7,5	2,6	2,9	2,8	3,9	0,9	0,5	2,0	-0,2	0,8
G-N	Yritystalouden palvelut	4,0	0,6	1,4	1,9	1,9	1,9	2,1	0,5	0,8	1,3
G	Kauppa	5,8	0,9	2,4	3,1	3,0	3,3	2,3	1,8	-0,6	1,7
H	Kuljetus ja varastointi	1,8	0,1	0,2	-0,1	0,5	-1,1	1,8	1,8	2,4	1,2
J	Informaatio ja viestintä	3,8	1,1	-0,6	1,9	1,5	3,1	2,7	0,4	3,5	2,4
K	Rahoitus- ja vakuutustoiminta	4,4	2,2	-1,7	3,0	1,9	1,5	3,1	1,4	-1,4	1,2
Valtio, J-R	Yhteensä	4,3	0,1	4,4	2,3	2,7	2,7	6,1	0,0	-0,9	2,0
Kunta, D-S	Yhteensä	3,6	1,0	2,8	3,7	2,7	1,5	2,8	2,1	0,0	1,7

*Ennakkotieto

Liitetaulukko 5. Kausitasoitettut työvoimakustannukset, työvoimakustannusindeksi 2008=100

		2013/1*	2013/2*	2013/3*	2013/4*	Koko vuosi 2013*	2014/1*	2014/2*	2014/3*	2014/4*	Koko vuosi 2014*
Toimialakoodi	Toimiala										
B-S	Yhteensä, yksityinen sektori	116,4	116,3	116,8	117,4	116,7	117,8	118,4	118,3	118,5	118,2
B-E	Koko teollisuus	113,0	111,7	112,5	113,1	112,6	113,6	115,2	113,7	113,4	114,0
C	Teollisuus	114,0	113,0	113,5	113,9	113,6	114,5	116,1	114,5	114,3	114,9
10, 11	Elintarviketeollisuus	112,1	112,1	112,7	113,5	112,6	113,8	114,0	113,9	113,8	113,9
16, 17	Metsäteollisuus	115,1	115,9	117,9	118,9	116,9	120,1	120,7	119,3	119,9	120,0
19-22	Kemianteollisuus	117,0	117,3	117,1	116,6	117,0	117,0	116,8	117,3	118,0	117,3
24-30	Metalliteollisuus	115,3	116,9	115,6	115,5	115,8	115,0	117,4	115,2	113,7	115,3
F	Rakentaminen	118,6	119,8	118,0	120,3	119,2	120,5	120,6	122,0	121,2	121,0
G-N	Yritystalouden palvelut	116,7	116,7	117,6	118,2	117,3	118,4	119,0	118,7	119,0	118,8
G	Kauppa	109,0	110,5	110,9	111,0	110,4	113,7	113,9	111,7	110,6	112,4
H	Kuljetus ja varastointi	100,5	99,9	99,3	99,7	99,9	99,2	101,7	101,0	102,0	101,0
J	Informaatio ja viestintä	120,9	121,4	122,4	123,0	121,9	125,1	124,8	123,0	123,2	124,0
K	Rahoitus- ja vakuutustoiminta	122,0	123,8	124,4	125,2	123,9	125,6	126,5	125,8	125,8	125,9
Valtio, J-R	Yhteensä	118,1	118,8	121,0	121,6	119,9	122,3	122,7	121,9	121,7	122,1

*Ennakkotieto

Liitetaulukko 6. Kausitasoitettut työvoimakustannukset, prosenttimuutoksia, työvoimakustannusindeksi 2008=100

		2013/1*	2013/2*	2013/3*	2013/4*	Muutos 2013/2012*	2014/1*	2014/2*	2014/3*	2014/4*	Muutos 2014/2013*
Toimialakoodi	Toimiala										
B-S	Yhteensä, yksityinen sektori	3,2	1,5	1,3	1,3	1,8	1,2	1,9	1,3	0,9	1,3
B-E	Koko teollisuus	3,0	0,5	-0,1	0,3	0,9	0,6	3,1	1,1	0,3	1,3
C	Teollisuus	3,0	0,8	-0,2	0,1	0,9	0,4	2,8	0,9	0,4	1,1
10, 11	Elintarviketeollisuus	3,3	2,0	1,7	1,7	2,2	1,5	1,7	1,0	0,3	1,1
16, 17	Metsäteollisuus	4,7	3,5	3,8	4,0	4,0	4,3	4,1	1,1	0,9	2,6
19-22	Kemianteollisuus	3,9	2,3	1,4	0,3	2,0	0,0	-0,4	0,2	1,1	0,2
24-30	Metalliteollisuus	0,9	3,5	1,9	-0,4	1,5	-0,3	0,4	-0,3	-1,5	-0,4
F	Rakentaminen	7,1	4,1	3,1	2,9	4,3	1,6	0,6	3,3	0,8	1,6
G-N	Yritystalouden palvelut	3,3	1,5	1,9	1,8	2,1	1,5	2,0	0,9	0,7	1,3
G	Kauppa	4,5	1,5	1,6	1,5	2,2	4,3	3,1	0,7	-0,4	1,9
H	Kuljetus ja varastointi	3,6	-0,1	-1,0	-0,1	0,6	-1,4	1,9	1,7	2,3	1,1
J	Informaatio ja viestintä	3,7	2,1	2,4	1,5	2,4	3,4	2,8	0,5	0,2	1,7
K	Rahoitus- ja vakuutustoiminta	3,9	5,3	4,2	3,5	4,2	2,9	2,2	1,1	0,5	1,7
Valtio, J-R	Yhteensä	3,0	2,3	3,8	2,9	3,0	3,6	3,2	0,7	0,1	1,9

*Ennakkotieto

Liitetaulukko 7. Toimiala 2008

Toimiala	Koodi
Kaivostoiminta	B
Teollisuus	C
Sähkö-, kaasu- ja lämpöhuolto, jäähdytysliiketoiminta	D
Vesihuolto, viemäri ja jätevesihuolto	E
Rakentaminen	F
Kauppa	G
Kuljetus ja varastointi	H
Majoitus- ja ravitsemistoiminta	I
Informaatio ja viestintä	J
Rahoitus- ja vakuutustoiminta	K
Kiinteistöalan toiminta	L
Ammatillinen tekninen ja tieteellinen toimintak	M
Hallinto- ja tukipalvelut	N
Julkinen hallinto ja maanpuolustus; pakollinen sosiaalivakuutus	O
Koulutus	P
Terveys- ja sosiaalipalvelut	Q
Taiteet, viihde ja virkistys	R
Muu palvelutoimintat	S

Tietojen tarkentuminen

Tilaston tiedot ovat tarkentuneet alla olevan taulukon mukaisesti. Lisätietoja tietojen tarkentumisesta on laatuselosteen kohdassa 3.

Työvoimakustannusindeksin tarkentuminen, vuosimuutos¹⁾

Työvoimakustannusindeksi	Neljännes	Vuosimuutos, %		Tarkentuminen, %-yksikköä
		Uusin julkistus 11.3.2015	1. julkistus	
Yksityinen sektori, alkuperäinen sarja	02/2013	1,7	2,2	-0,5
	03/2013	0,9	0,6	0,3
	04/2013	0,9	1,1	-0,2
	01/2014	1,4	1,6	-0,2
	02/2014	2,8	2,9	-0,1
	03/2014	0,9	0,8	0,1
Valtio, alkuperäinen sarja	02/2013	0,3	0,3	0,0
	03/2013	4,0	4,0	0,0
	04/2013	2,5	2,5	0,0
	01/2014	2,7	2,7	0,0
	02/2014	5,9	5,9	0,0
	03/2014	-0,1	-0,1	0,0
Kunta-ala, alkuperäinen sarja	02/2013	1,5	1,6	-0,1
	03/2013	3,0	2,9	0,1
	04/2013	3,3	3,3	0,0
	01/2014	1,2	1,2	0,0
	02/2014	2,3	2,2	0,1
	03/2014	2,6	2,6	0,0

1) 1. julkistus viittaa ajankohtaan, jolloin viiteajankohdan tieto on ensimmäisen kerran julkaistu. Tarkentuminen kuvaa ensimmäisen ja tuoreimman julkaisun vuosimuutosprosenttien erotusta. Tarkentuminen on laskettu pyöristetyistä luvuista.

Kausitasoitettun työvoimakustannusindeksin tarkentuminen, vuosimuutos

Työvoimakustannusindeksi	Neljännes	Vuosimuutos, %		Tarkentuminen, %-yksikköä
		Uusin julkistus 11.3.2015	1. julkistus	
Yksityinen sektori, kausitasoitettu sarja	02/2013	1,5	1,6	-0,1
	03/2013	1,3	2,1	-0,8
	04/2013	1,3	2,1	-0,8
	01/2014	1,2	1,2	0,0
	02/2014	1,9	2,9	-1,0
	03/2014	1,3	1,6	-0,3

Laatuseloste: Työvoimakustannusindeksi

1 Tilastotietojen relevanssi

Työvoimakustannusindeksi mittaa tehdyn työtunnin keskimääräisten työvoimakustannusten neljännesvuosittaista muutosta. Tilasto kattaa lähes koko yksityisen ja julkisen sektorin. Tilaston ulkopuolelle jäävät maa-, metsä- ja kalatalous. Julkiselta sektorilta tilasto kattaa valtion kokonaisuudessaan ja kuntasektorilta suurimmat työnantajat. Kuntasektorin indeksistä rajautuu pois opetusala, joka liitetään indeksiin myöhemmin.

Työvoimakustannusindeksi sisältää varsinaisen työvoimakustannusindeksin lisäksi kolme sitä täydentävää indeksiä: palkkakustannusindeksin, sosiaalikustannusindeksin sekä työvoimakustannusindeksin ilman kertaluonteisia ja satunnaisia kustannuseriä.

Palkkakustannusindeksi kattaa kaikki ennakonperintälain 13 §:n mukaisesti maksetut ennakonpidätyksen alaiset palkat ja palkkiot. Indeksillä on myös luontoiseduista ja optiojärjestelmistä aiheutuvat kustannukset. Sosiaalikustannusindeksi kattaa kaikki työnantajan lakisääteiset ja vapaaehtoiset sosiaalivakuutusmaksut. Niiden muutosta mitataan tariffien perusteella. Siten maksuajankohta tai mahdolliset maksujen palautukset eivät vaikuta sosiaalikustannusindeksin kehitykseen.

Kertaluonteisiin ja satunnaisiin kustannuseriin luetaan kaikki ne palkkaerät, jotka eivät sisälly jokaiselta palkanmaksujaksolta maksettavaan ansioon. Näitä eriä ovat tyypillisesti mm. tulospalkkiot, lomarahat, lomakorvaus, tuntipalkkaisten muut kuin tehdyn työajan ansioon sisältyvät palvelusvuosisisät, optioista aiheutuvat kustannukset sekä aiemmilta palkanmaksujaksolta takautuvasti maksetut sopimuskorotukset.

Työvoimakustannusindeksi on kehitetty Euroopan Unionin toimeksiannosta osana koko yhteisön kattavaa hanketta. Työvoimakustannusindeksin laadinnasta on säädetty Euroopan Parlamentin ja Neuvoston asetuksella N:o 450/2003 sekä siihen liittyvällä Komission toimeenpanoasetuksella N:o 1216/2003. Tämän asetuksen muuttamisesta sen kattamien toimialojen osalta on säädetty Komission asetuksella 224/2007.

2 Tilastotutkimuksen menetelmäkuvaus

Tilaston perustiedot on kerätty vuodesta 2007 lähtien yksityisen sektorin osalta runsaat 2000 yritystä koskevalla otoksella. Valtiolta on saatu perustiedot koko valtiota koskien vuodesta 2007 lähtien. Kuntasektorilla tiedot on kerätty vuosina 2008–2010 pääkaupunkiseudun kunnista ja vuonna 2011 suurimmista, yli 50 000 asukkaan kunnista sekä suurimmista kuntayhtymistä. Vuoden 2012 alusta tietoja on kerätty myös satunnaisotoksella valituista alle 50 000 asukkaan kunnista. Otoksessa on runsaat 100 kuntaa ja kuntayhtymää. Vuosien 2008–2010 osalta indeksi on laskettu pääkaupunkiseudun aineiston ja vuoden 2011 laajennetun aineiston perusteella kuvaamaan kuntasektorin kehitystä aikasarjan alusta 2008 lähtien.

Yksityisellä sektorilla työvoimakustannusindeksin perustietojen keruussa on käytössä kolme lomaketta: teollisuus-, palvelu- ja koulutusalan lomake. Kuntasektorilla perustietojen keruussa on käytössä kaksi lomaketta: koulutuslomake ja julkisen sektorin peruslomake muille toimialoille. Ottamalla tiedustelussa huomioon alakohtaiset erot on pyritty turvaamaan tiedonantajien vastausedellytykset. Tuotantoprosessiin liittyvin käsittelysäännöin on vastaavasti turvattu eri aloja koskevien tietojen vertailukelpoisuus. Tiedustelu koskee palkatun henkilökunnan ja työtuntien määrää, palkkakustannuksia sekä sosiaalivakuutusmaksujen tariffia.

Tiedustelu koskee yrityksen, kunnan tai kuntayhtymän koko palkattua henkilökuntaa. Otoksesta on muodostettu Tilastokeskuksen yritysrekisteristä. Yksityiseltä sektorilta kehikkoon on yleisesti valittu vähintään 30 henkilöä työllistävät yritykset. Kuitenkin pienyritysvaltaisilla toimialoilla (rakentaminen (F), kauppa (G), majoitus- ja ravitsemistoiminta (I), kiinteistöala (L), ammatillinen, tieteellinen ja tekninen toiminta (M) sekä hallinto- ja tukipalvelut (N)) otoksesta on valittu kaikki vähintään 20 henkilöä työllistävät yritykset.

Yksityisen sektorin ja valtion indeksisarjat julkaistaan alkuperäisten sarjojen lisäksi myös kausitasoitettuina. Kausitasoitus tehdään Tramo/Seats -menetelmällä, jolla estimoidaan ja poistetaan sarjoista työpäivien

määrien muutosten ja säännöllisen, vuodesta toiseen toistuvan kausivaihtelun vaikutus aikasarjasta. Kuntasektorin indekseille ei vielä tehdä kausitasoitusta aikasarjojen lyhydestä johtuen.

Indeksin laskentamenetelmää tarkistettiin estimoinnin ja toimialan määrittelyksen osalta vuodesta 2009 lähtien vuoden 2012 toisen neljänneksen julkistuksen yhteydessä. Estimointi on perustunut siitä lähtien kunkin neljänneksen palkkasummakuvaajan palkkasummiin. Tätä aiemmissa julkaisuissa estimointi perustui yritysrekisterin palkkasummatietoihin. Yritysten toimialat kiinnitettiin tässä yhteydessä niin, että yrityskohtainen toimiala pysyy samana indeksilaskennassa yritysrekisterin mukaisista toimialamuutoksista huolimatta.

3 Tietojen tarkkuus ja luotettavuus

Tehdyn työtunnin kustannusta mitattaessa on noudatettu EU:n säädöksen vaatimuksia. Tavoitteena on ollut, että koko otoksesta johdetun kustannusestimaatin suhteellinen keskivirhe olisi noin yksi prosentti. Missään toimialaositteessa suhteellinen keskivirhe ei saisi nousta yli viiden prosentin.

Valtion osalta perustietoja on vuosien 2008 ja 2009 osalta editoitu vastaamaan vuoden 2010 työajankäyttöä. Tarkistusten perusteella aineistoon tehdään myös yksittäisiä korjauksia virastokohtaisesti. Kuntasektorin tiedonantajien toimittamia tietoja on editoitu ja täydennetty yksittäisissä tapauksissa tiedonantajilta kerättyjen lisätietojen perusteella.

Työvoimakustannusindeksin tiedot tarkentuvat pääosin kolmesta syystä. Ensinnäkin tilaston laadinnassa käytettävät mikrotason aineistot saattavat tarkentua tai ne saadaan käyttöön vasta ensimmäisen julkistuksen jälkeen. Toiseksi tiedot saattavat tarkentua tilaston laadinnassa käytettyjen menetelmien parannuksen myötä. Kolmanneksi kausitasoitettujen sarjojen viimeiset, osittain ennusteisiin perustuvat havainnot tarkentuvat uusien havaintojen myötä kausitasoitusmenetelmissä. Lisäksi sarjojen lyhydestä johtuen kausitasoitusmallit ja sitä kautta kausitasoitettut sarjat tarkentuvat uusien havaintojen myötä. Nämä tekijät tulee ottaa huomioon tietoja käytettäessä.

Tietojen tarkentuminen ulottuu normaalisti viimeisen puolentoista vuoden ajalta julkaistuihin lukuihin. Menetelmällisten tai muiden suurten muutosten yhteydessä indeksin pistelukuja saatetaan tarkistaa myös pidemmältä ajanjaksolta.

4 Julkaistujen tietojen ajantasaisuus ja oikea-aikaisuus

Työvoimakustannusindeksi julkaistaan Tilastokeskuksen internet-sivuilla neljä kertaa vuodessa noin 70 päivää neljänneksen päättymisestä. Työvoimakustannusindeksin tulokset julkaistaan ennakkollisina ja uusia indeksejä voidaan tarvittaessa tarkentaa.

5 Tietojen saatavuus ja selkeys

Työvoimakustannusindeksin tiedot julkaistaan Tilastokeskuksen maksuttomilla internet-sivuilla.

6 Tilastojen vertailukelpoisuus

Työvoimakustannusindeksi tehdään EU:n määrittelemiä käsitteitä ja luokituksia noudattaen. EU:n asetuksessa määriteltyjä käsitteitä on käytetty vuodesta 1996 lähtien. Kuitenkin sekä tilaston tuotantomenetelmän että toimialaluokituksen uudistaminen vuodesta 2009 vaikeuttavat tämän tilaston vertaamista aikaisempiin.

Työvoimakustannustilasto ja työvoimakustannusindeksi perustuvat samoihin käsitteisiin ja määritelmiin. Vuodesta 2008 lähtien työvoimakustannusindeksin ja työvoimakustannustilaston otokset on koordinoitu siten, että indeksin otos muodostaa pääosan työvoimakustannustilaston otoksesta.

Tilastokeskuksen julkaisema ansiotasoindeksi mittaa säännölliseltä työajalta saadun ansion muutosta. Se perustuu lähinnä vuoden viimeistä neljänneistä koskevaan palkkatilastoon. Ansiotasoindeksin ja työvoimakustannusindeksin muutos saattaa poiketa mm. työvoimakustannusindeksin kattavammasta

kustannuskäsitteestä, työajan käytön muutoksista, indeksien erilaisista laskentamenetelmistä sekä satunnaisten tai kertaluonteisten kustannuserien erilaisesta kirjaamistavasta johtuen.

Eurostat julkaisee työvoimakustannusindeksiä neljännesvuosittain omilla internet-sivuillaan. Eurostatin julkaisemat tiedot kattavat Suomen osalta myös valtion ja kuntasektorin. Kansallisessa indeksissä sarjat on eroteltu sektoreittain. Maiden väliset erot tilaston laadintamenetelmässä saattavat vaikuttaa eri maita koskevien indeksien vertailukelpoisuuteen.

7 Tilastojen yhtenäisyys

Työvoimakustannustilasto ja työvoimakustannusindeksi perustuvat samoihin käsitteisiin ja määritelmiin. Vuoden 2008 osalta työvoimakustannusindeksin ja työvoimakustannustilaston on koordinoitu siten, että indeksin otos muodostaa pääosan työvoimakustannustilaston otoksesta.

Lisätietoja

Pekka Haapala 029 551 3460

Hanna Jokimäki 029 551 3667

Petri Ruuhonen 029 551 3465

Vastaava tilastojohtaja:

Hannele Orjala

tvkindeksi@tilastokeskus.fi

www.tilastokeskus.fi

Lähde: Palkat ja työvoimakustannukset, Tilastokeskus

Asiakaspalaute: www.tilastokeskus.fi/palaute

Tietopalvelu ja viestintä, Tilastokeskus
puh. 029 551 2220
www.tilastokeskus.fi

Julkaisutilaukset, Edita Publishing Oy
puh. 020 450 05
asiakaspalvelu.publishing@edita.fi
www.editapublishing.fi

ISSN 1796-0479
= Suomen virallinen tilasto
ISSN 1798-3568 (pdf)